

PEST, APRIL 18.

16. szám.

I. FÉLÉV. 1861.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer: esütörtökön. Előfizetési díj: helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. a ért.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. a ért. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Képiró-utca, 4. sz.) intézendők.

Barátságos dorgálás.

Az igaz szívű katolikus hívek szükségesnek tartván a katolika egyház tanításának és hitének erőteljes ki nyomatát, résen állanak és közreműködnek, hogy a gyöngébbek a hitelenség apostolai által meg ne ingat tassanak.

„Barátságos dorgálás” alatt értetik azon atyafisá gos és testvéri intés, melylyel másokat a hibától meg óvni, a vétkektől elvonni törekszünk, irántok való szer retetből. Erre minden keresztény köteleztetik a szeretet nek ezen általános parancsa következtében: „Szeresd a te Uradat Istenedet mindenek fölött teljes szivedből; szeresd felebarátodat, mint temmagadat.” — De valljon szereti-e felebarátját az, a ki őtet nagy gonosziságtól megmenthetné, de nem teszi? Szereti-e embertársát az, a ki őtet a veszélyből kiránthatná, de meg nem menti? Látnád például embertársadat a meredek hely szélén botorkálni, ki, ha még csak egy lépést tesz, lebukik és szörnyet hal. Valljon nem sietnél-e oda, kiáltani: „Atyafi! ime, te a tátongó örvény előtt állasz, ne maradj ott, ha nem jöszte szaporán el onnan, különben roszul jársz.” És ha embertársad nem hajt azonnal szavadra, nem biz tatod-e, nem kéréd s inted-e huzamosabban is, hogy hagyja el a vészthozó hely színét? Ugyde az olyan ember, ki a bünbeesés veszedelmében forog, nem hasonlít-e ahhoz, ki a tátongó örvény partján botorkál? Őtet a borzasztó szerencsétlenségtől még megmenthetnéd egy intés, kérés, tanács, vagy dorgálás által; ha ezt tenni elmulasztod, oh te akkor őtet nem szereted!

Hogy hibázó embertársunkat szükséges meginteni és utbaigazítani, kitűnik ez szent Jakab apostolnak eme szavaiból: „Atyámfiai! ha valaki közöletek az igazságtól eltévelyedik, és megtérítendi azt valaki: tudtára legyen, hogy az, ki megtéríti a bünöst tévelygésének útjáról, megmenti annak lelkét a haláltól, és sok vétkezt elfödözi” (5. 19.). E tárgyra vonatkozólag megjegyzésre méltó az, a mit damiáni sz. Péter monda így: „Az igazi szeretet-és barátság az a szabálya, hogy az emberek egymás iránt kölcsönös szeretettel, hajlammal úgy viseltessenek,

miszerint, ha egyikben valami dorgálandó vétetik észre, azt a másik el ne palástolja, hanem törekedjék megjavítani, helyreütni.” Vajha a keresztény hívek, mint családtyák és házi-elöljárók, kiknek kötelességökben áll gyerme keik és háznépök lelki-testi jólétére és boldogságára föl ügyelni, be ne hunynák szemüket ott, hol látniok kell! Vajha ne volnának szóztalanok ott, hol szükséges a jóra intés és dorgálás, ámbátor e miatt némi izetlenkedés érendi is őket! Vajha ne felednék azt, mit szent Agoston monda: „A legény, midőn rendetlenségéért, kiesapon gásaiért az atyja vagy gazdjája meginti, boszankodik; de ha ezen neheztelés kikerülése miatt elmulasztja rendre utasítani, az ilyenforma gyávaság valódi kegyetlenség. A ló, melynek nincs esze, harap és rugdalozik, ha fájós részét tapintják; és jóllehet a harapás és rugás közt gyakran veszélyben forog az ember, még sem szü nik meg az oktan állattal jószerevel elbánni, míg a bajon segítve leend.” Ide alkalmazhatók nagy sz. Ger gely pápa velős szavai: „Isten templomát építi föl az, a ki felebarátját észrehozza, elméjét fölvilágosítván és jobbulását eszközölvén.”

A szükséges intést és dorgálást tartozunk Isten di csősége s embertársunk szeretete iránti buzgalmából, egyszersmind kellő módon is teljesíteni. Hogy a hibázót mindenek előtt négy szem közt kell meginteni, azután valamely rokon vagy meghitt által, és ha ez sem használna, akkor be kell jelenteni az egyházi vagy világi előljáró nak: erre maga az isteni Mester oktatótt bennünket, mondván: „Ha atyádfia vétkezik ellened, menj és fedd meg őtet csak kettőtök között; ha téged meghallgat, megnyerted atyádfiát. Ha pedig meg nem hallgat téged, végy magad mellé még egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanu szájában álljon a bizonyiságtétel. Ha azokat sem hallgatja, mondd meg az anyaszentegyháznak; ha pedig az egyházat sem hallgatja, tartsd egyenlőnek a pogánynyal és publikánussal” (Máté 18.). Az intés-és feddésben az okosság és szeretet együtt maradjon, kar öltve járjon, úgy hogy a dorgálás ereden szeretetből, az okosság vezérelje a rendre utasítást. Azokért, mint hogy a szeretet már természeténél fogva alázatos,

gyes, mások gyarlóságain megindul, a dorgálás is hasonló tulajdonokkal birjon. „A szeretet tüdő, úgy mond szent Pál, nem irigykedik, nem cselekszik gonoszul, föl nem fuvalkodik, nem gerjed haragra, nem gondol gonoszat, nem örvendez a gonoszságon; a szeretet soha meg nem szűnik“ (Kor. I. lev. 13.). A szeretet tehát azt hozza magával, hogy mikor a hibázót rendentasítjuk, azt szívet megnyerő és bizalomra ébresztő kimélettel és szelidséggel teljesítsük. Édes Üdvözítőnk az emberi gyarlóságból vétkező apostolát, Tamást, nem taszítá el magától, nem veté szigorral neki szemére hitelenségét, nem veré le kedélyét zordon és keserű szemrehányásokkal; hanem szánakozással vala irányában, a legbarátságosb eszközt használá a hitelenségéből való kigyógyítására: a kételkedő Tamásnak megmutogatá átluggatott kezéit s oldalát, és parancsolá a látható sebhelyeit kívánata szerint ujjaival érinteni. A hitetlen Tamásnak eme barátságos utbaigazítása oh be áldásos hatásvolt! Az a kedves eljárási módor, melylyel az isteni Mester a hitetlen tanítványnyal bánt; ama világos bizonyosság, melyet az előbb kételkedőnek adott valóságos föltámadásáról, — elégséges vala azt tökéletesen meggyőzni a föltámadás igazvoltáról. Tamás eltelve tehát bánattal kétségeskedése fölött, megindult szívvvel fölkiálta: „Én Uram, és én Istenem!“

Hogyha pedig a szeretetből származó, szép szóvali intés és dorgálás nem szűli és nem eredményezi a kívánt sikert: akkor komolyan s erélyesen kell föllépni, mit a szeretet mérsékeljen. Szent Pál a lágyság és szigorúság közti középutat ajánlja. Ő az igen buzgó Timotheus nevű tanítványát mintegy a béketűrés fékén tartá, mondván neki: „Dorgálj egész béketűréssel.“ Ellenben az igen is szelid természetű Titus tanítványát a hatalom ösztönével biztatá és lelkesíté, mondván neki: „Dorgálj egész hatalmad erejével.“ — Vajha fontolóra vennék a lágy szülők és házi-elöljárók, kiknek körében a szófogatatlanság és dacolás feddetlen üzetnek, Heli történetét! Ugyanis az ős hajdankorban a zsidó főpap, Heli, igen jámbor ember vala; hanem fiai iránt szerfölött engedékeny. Helinek fiai arra vetemedtek, oly kiesapongók valának, hogy még az oltárról is leszedték javát annak, mit a nép áldozatul Istennek oda összehorda és rakosgata. Ezen megbotránkozának az izraeliták, kik bevádolák a gonosz ifjakat Helinél; mert ez egyszersmind bírāja is volt a népnek. Heli azonban saját istentelen fiait elkövetett gonosztetteikért nem dorgálta, és nem büntette meg úgy, a mint meg kellett és megérdemlették volna. Ez volt oka annak, hogy a legszentebb Isten eltökélé Helit házának romlását; a mi így történt. A filiszteusok háborut izentek az izraelitáknak; a két ellenfél megütöközvé, az izraeliták elvesztették a csatát. Helinek fiai a csatatéren maradtak halva. — E szomorú hír hallatára, „hogy Izrael verve, fiaid halva, az Ur szekrénye az elenség kezébe van,“ — Heli székéről hátrahanyatlott, nyakát szegvé, szörnyet halt!

Az intés- és feddésben tekintettel kell lenni az illetőnek érzés és gondolkozás módjára, állapota- és rangjára; de még az időre és helyre nézve is vigyázni kell. Sz. Pál azt ajánlja, hogy „a vén embert meg ne dorgáld, hanem kérd őtet, mint atyádat; az ifjakkal pedig úgy bánjál, mint öcséiddel, minden tisztességgel“ (Tim. I.

lev. 5.). Továbbá azt ajánlja ugyan sz. Pál, hogy „a vétkezőt intsétek meg szelidséggel; büntessétek, nem mint ellenséget, hanem mint jó barátot.“ — Nem kell feledni, hogy a kakas, mielőtt kukorékol, szárnyaait csatogtatva, önmagát veri: úgy a jó felebarát elsőbben saját hibáit üti helyre, azután int és dorgál másokat. Tiszta legyen ama szem, mely másokat tisztán látni ohajt. Okos legyen és fölvilágosodott az, ki meg akarja téríteni a bűnöst tévelygésének útjáról, ki másoknak hitbéli tudatlanságát eloszlatni törekszik.

A mi pedig azt illeti, hogy az intést és barátságos dorgálást hogyan kell fogadni? Erre legyen válaszul felelve: a sebész, mikor eret vág, sebet ejt ugyan, hogy a rosz vér kifolyjon; de azért a sebészre nem csak nem neheztelünk, sőt meg is köszönjük neki, s érette meg is fizetünk, mivel hasznunkra, javunkra sebzett meg. Így azt, a ki bennünket hibás lépéseinkért, rosz cselekedeteinkért megint, szeliden fedd és dorgál, becsülni tartozunk a tőle ránk háramló nagy haszonért. Lebegjen szemünk előtt borromaci sz. Károly püspök, a ki két jólelkű papot fölkerít, hogy vigyázzanak minden szavára, ügyeljenek tetteire, és neki őszintén mondják meg: hol, mikor, és miben hibázott? Nem kell feledni aranyházájú sz. János ebbeli megjegyzését: „Valamint nem tartjuk azt okosnak, a ki be nem veszi a szükséges jó orvosságot: úgy a „goromba“ nevet el nem kerül az, ki a barátságos dorgálást jó szívvvel nem fogadja.“

Fábián Ambrus.

Dajkák dala.

(Vácz környékén.)

Csiesija, esiesija,
Csiesija babája!
Az angyalok ringassanak,
Csendes szép ámot adjanak;
Csiesija babája! —
Csiesija babája!
Legyezd, legyezd rózsafelhő,
Árnyékozd, míg a nap feljő,
Csiesija babája!
Nincs itthon mamája,
Elment a vásárra,
Kalapot vesz kis fiának,
Szalagot is rája;
Csiesija babája! —
Virág legyen fejed alja,
Virágbimbó nőjön rajta,
Csiesija babája!
Ha fölébredsz, tejet iszol
Fehér liliompohárból,
Csiesija babája! —

Fehér rózsá, tulipán,
Édes gyökér, marezipán,
Csiesija babája!
Ej be jó a Böcsi zsidó
Czukres mandolája,
Csiesija babája! —

Csiesija, csiesija,
Csiesija babája!
Nincs itthon mamája;
Elment reggel a templomra,
Hagyta fiát mély álmomba',
Csiesija babája!
Vigyázz Isten rája,
Mozog piczi szája,
Piros az arcaja,
Csiesija babája!
Csiesija babája! —

Hallgass, hallgass madárszólás,
Hadd essék jól az aluvás,
Csiesija babája!
Csiesija babája! —

Aranyos rozmaring
Lakodalmos háznál;
Piros alma, fehér ing
A juhász bojtárnál;
Arany gyapju, fodormenta,
Csiesija babája!
Ablak alatt most ment el a
Jó keresztmamája,
Csiesija babája!

Fehér szárnyu madár
Zöld fa tetejében,
Piros bogyo, kikiries
Selyem rét ölében;
Óreg harang, kis kápolna,
Csiesija babája!

Boldogságos szűz Mária!
Aluszik már a kis fia.
Csiesija babája!
Kis angyalka, kis hajnalka,
Csiesija babája!
Vigyázz Isten rája! —

Szedegette : D a n i s s .

Egy szép vonás a házas életből.

Vác városában lakott egy istenfélő szegény házaspár. Szegénységöknek egyedüli oka vala az egykor munkás és szorgalmas férjnek beteges s munkatehetlen állapota. Elég kínos körülmény vala ez a jámbor párra nézve; de ők Istenben helyezett erős bizalmuknál fogva oda sem néztek e csapásnak, bár a nő két keze munkájával keservesen kereste önmagának s beteg férjének a szükségeseiket, még pedig oly nagy szorgalommal, hogy ismerősei, szomszédai szánakoztak rajta tulesigázott fáradság miatt.

Bizonyosan nem állithatom, hogy mi uton-módon jutott e nyomorult házastárs kínos helyzete egy helybeli urnak tudomására; de elég az hozzá, hogy szegény hajlékukba bekopogtat s belép egy tisztos uri egyéniség. A fáradhatlan nő akkor is épen varrással foglalkozott, a jövevényt egész illedelemmel fogadta. A férj foltos, de tiszta ágyban feküdt, a szobabeli butorok nagy szegény-

ségre mutattak; de mindamellet minden tiszta és rendben vala.

A szokásos „Dicsértessék a Jézus Krisztus“ után, mondá a jövevény:

— Egy valaki nekem 10 pftot adott át, hogy azt önöknek segélyképen kézbesiteném. Im tehát fogadják szívesen!

— Köszönöm — mondá a nő — az urnak szíves fáradságát; azon jövevőmnnek pedig az Isten fizesse meg nagylelkűségét, hogy a szegénységgel küzdő nyomorultak jajait figyelembe veszi. De legyen hála a jó Istennek! én most ezuttal nem szükölködöm.

— Igen ám! — mondá a jövevény — de az ágyban fekvő betegnek van szüksége a segedelemre.

— Az az én férjem — folytató a nő — kinek Isten oltára előtt fogadtam meg még fiatal koromban, hogy őt sem egészséges, sem beteges, sem boldog, sem boldogtalan állapotában holtomiglan és holtáiglan el nem hagyom. Im tehát, mit most ezen nyilatkozatom által jelentek ki, csak fogadásomat teljesitem.

Ismételve is kéré a látogató a nőt az adomány elfogadására; de az semmi áron sem fogadta el, sőt teljes nyugodtsága érzetében így sohajtott fel:

— Istenem, Istenem! mily sokan vannak nálamnál szegényebbek; bár én is szegény vagyok ugyan, de sorsommal megelégedett.

E nyilatkozatra a jövevénynek könyekbe lábadtak szemei, s érzékenyültében újra kényszeríté a nőt a szíves adomány elfogadására. De a nő semmikép sem állott rá, hanem inkább kéré őt, mondván:

— Hogyha már csakugyan jót akar velem tenni az ur, vigye el a pénzt, és vegyen nekem Pesten egy képes ó- és uj-szövetségi szentírást, hogy esténkint, midőn már a varrásba végkép belefáradok, annak olvasgatásában találjam nyugalmasomat. Azonban kérem az urat, mondja meg tisztos nevét és lakását, hogy, ha netalán megszorulnék, most tanusított szívességét akkoron igénybe vehessem a fönmaradott pénzért.

— Az én nevem — mondá a jövevény — B...a J...f; a ki pedig nekem a 10 forintot adta, annak neve P...r A...l J...f.— Lakásunk itt Váczon a r...ban. A mi a kért szentírást illeti, önnek a magamét adom, s azt több jó könyvekkel együtt nyomban el fogom küldeni; azonfölül a 10 forintot nálam bármikor fölveheti.

Erre a nő igen meg volt lepetve. Méltó köszönetét csak néhány érzékeny könyceseppek által tanusíthatá, melyek azon pillanatban gördültek le arcán.

Ez érzékeny jelenet után néhány napra föl is vette a szegény nő a pénzt; mert kedves férje, ki 18 évig súlyos betegségben sinlődött, meghalt.

Hála-imára fakadva, könyek zápora közt adott hálát a mennyei Atyának, hogy módot és alkalmat nyújtott neki arra, miszerint szeretett férjét, kivel 18 éven át éjjelt nappallá tett, tisztességesen eltemethette.

Keresztény házastársak! Láttátok ezen érzékeny történetből a házassági kötelmek hűséges teljesítését. Én ezt csak példaképen ohajtam nektek e jó irányu lapokban fölmutatni, hogy a netalán előfordulható esetekben ti is egymással hasonlólag bánjatok; és hogy életök minden percében fülcitekben csengjenek ezen általatok ünnepélyesen s önként kimondott esküszavaitok: „El

nem hagyom semminemű nyavalyájában, holtomiglan és holtaiglan. Isten engem úgy segítjen! — Lássátok, ezen szegény ház-as-felek, kik a szó teljes értelmében szegények valának, és mégis mily boldogok, boldogab-
bak voltak ők a gazdagoknál, kiknek nincs megelé-
gedésük! Mert hiszen nem a gazdagság teszi az embert
boldoggá, hanem a megelégedés. A ki tehát megszokta
a kevéssel való megelégedést, az csendes és nyugodt
szívvel élvezti azt a keveset is, mit neki az Isten napon-
kint ad. Bednay József.

Balatonfüredi séták.

XIX.

Nagyszombat estéje van. Alleluja, alleluja! . . . Egy óra előtt még a kiszenvedett örök Király, a halhatatlanság sugá-
val koronázottan, kilépett templomából, hírül adandó kesergő
örvének dícsőséges föltámadását, kik, habár, mint egykor az
elragadott nép, nem terítették le neki zöld galyakat, vagy ru-
hájokat, hanem igenis szívöket, ama tiszta, szeplőtelen szí-
veket, miknek ő kizárólagos ura, vizsgálója, intézője, mint
örök szeretet ott akarván lakni, hol a szeretet minden tüze,
minden érzete, sohaja központosul — a s z í v b e n. És
habár nem gyújtottak neki szeretettől áradozott hívői ragyo-
gó görög-máglyákat s tüzeket, mint ama zsarnok hódító-
nak szokás, kik ezt poroszloúk által a leigázottakkal paran-
csolják, hogy őket még a bánatban kesergő nép szeretetének
bírásával is elaltassák, s ez által részökre a világ helyeslő
véleményét kiderítsék, a lelázottaknak kiszámíthatlan
erkölcsi hátrányára: mindazáltal igenis megtették azt, mi
boldog, együgyű hitők viszfényeként ragyog; kisdéd lámpák-
kal rakván meg fehérre meszelt házaik ablakait, az önként
nyújtott szeretet és szívtisztaság jeléül. És habár nem voltak
is pénzért fogadott bérenczek, kik a hódítóknak napszámosi él-
jeneket ordítottak volna, öklözvén, sujtván azt, ki éktelen lár-
májokkal össze nem hangzik; hanem igenis voltak ajkak, mik
a közörmű és boldogság e hallatlan esodájára, a megfeszített,
de újra élve megjelent Megváltó föltámadására örömkönyvek
közt, eget verdesőleg zengtek: Alleluja, alleluja! . . .

Az ünnepély elmúlt; a Királyt ott hagyók trónjában, s
hívői szétozslának, mindenki saját tűzhelyéhez. Fenséges esend
honol a faluban. Boldog szegény és gazdag. Mondják: a nyo-
morult falukat a királyok nem látogathatják meg. De azért ki
mondaná, hogy mi királytalan alattvalók vagyunk? hogy az
alacsony viskók közt nem honol a legnagyobb Király? . . .
Mondják: egy király fényét elhomályosítaná az, ha a szűrős,
vagy polgár tömeg közé vegyülne, a póriás rongyoktól illetet-
nék meg ruhaszegélye. Pedig mégis e rongyok alatt vannak a
leghibebb keblek: esoda-e tehát, ha az Ur eskakis emiatt hon-
ol köztünk, ő a szívkirály? Ez öntudat egy kis hasonlítás
mellett végtelen vigasztaló! Ha a vitézeknek van hős királyuk,
nekünk szegény falusiaknak van szeretett királyunk, ki-
vel boldogok vagyunk. Alleluja, alleluja! . . .

Sajnálatra méltóknak tart minket, falusiakat, sok városi,
szemünkbe kaczagván, ha tán csendes, együgyű boldogság bí-
rásával merünk kérkedni. De mi viszont nevetünk. Mert a vá-
rosi ember (Isten mentsen meg, hogy mind!) elmerül az élet
gyakran tombolva járó s elnyeléssel fenyegető hullámzatába.
elsodortatik amaz áradattól, mely mindent pusztít, lerombol azon
korszellemtől, mely még a legtermészetesb kötelékeket is szét-
tépí, a legsajátságosabb s néha a legborzasztóbb életmódnak
nyújt tág mezőt, rajongásnak nevezvén az erényt, jellemzi-
lárdásának a folytonos vétkezést, bölcseségnek a hitetlenséget,
megnyugvásnak a tagadást; ekként nem saját, hanem mások
lábain járván, s oda sietvén, hová nem akar, a kétségbeesés-
és halálra! A falusi pedig következetes maradván a természet-
s önmagához, megy azon az uton, melyet amaz s jobb lelkülete
kimér, követvén ama vilárosságot, melyet az evangélium gyuj-
tott meg, ebben látván ama korszellemet, mely minden időt
tulél — Isten lelkét. — A városi az elmélet, aranyálmak em-

bere, többnyire regényekből állván minden tudománya, kép-
zelme; a falusi együgyű, de ép oly tiszta, mint maga a termé-
szet, melynek fia, boldognak érezvén magát, ha egy egyiptomi
József történetét tudhatja: ez minden képzelme. Amott azon
tünődnek, hogyan kellene lenni; imitt pedig egyszerűen bele-
szoknak a „van“ba. Alleluja, alleluja! . . .

Igaz, örökös egyformaság honol itt. Igaz, a világ esemé-
nyeinek hire ide is eljut, de mikorára ide jutnak, már senki
sem ismer az eredetire: egyik hozzá ad, a másik elvesz. Végre
elfelejtik, s minden előbbi kerékvágásába jut. De ha ünnep
van, minden másképp néz ki. Az utcák söpörtetnek, mindenki
ünnepi ruhába öltözködik: készítenek diadalt az egyház számára.
A pirostojásos husvét, a bazsarózás pünkösdi, a zöldgalyas
ur nap, a mákos-kalácsos karácson stb. időnkint fölújuló re-
mény- s vágy napok, mik után nem csak a gyermek, hanem az
ifju hajadon, szóval: örege-aprja forrón kívánczik, ezek
levén ama kiinduló pont, melytől boldogságuk napját datálják,
s nevezeteseb eseményeiket számítják. Ép így volt ez ma is. A
szarvas nem kívánczik úgy a forráshoz, mint a falusi ember e
drága nap után. . . Oh szent magány, üdvözölve légy tehát!
Mit mások nem akarnak, vagy nem tudnak adni, te azt meg-
adod: az önmagával kibékülést s elégedettséget. Alleluja,
alleluja! . . .

Mig néhány óra: és a husvét itt van. Kik Krisztussal
bűneiknek meghaltak, szintén föltámadnak. A Jerusalemben
történt első föltámadást már ezernyolczszázal többször ünnepli
a világ; de valljon a lelki föltámadást is e? Oh a föltámadást
óriási kövek a bűnök gátolják: ki fogja leemelni majd azokat?!
A kegyelem segélyével tenmagad! . . . Egy jámbor hívünk
volt, ötven álló esztendeig a föltámadás estéjén mindig ő vitte
az „Alleluját“, a föltámadt Krisztus szobrát. Nem engedte e
jogot senkinek, pedig kezei már reszkettek, lábai alig vitték;
de mikor az „Alleluját“ kezébe vehette, ismét erősnök, megif-
jodottnak érezte magát. Így tartott ez, mondom, ötven álló évig,
fél századig. Ilyenkor öregünk mindenféle szalagokkal, virá-
gok- s zöldlevelekkel ékesítette föl az „Alleluját“, mik aztán ott
száradtak egyik évről a másikig. A bűjt végén beteg lön, része-
sülvén mindabban, mit haldokló híveinek vigasztalásul az Ur
rendeit. Nyugodtan várta halálát. Lemondott minden földi re-
ményről, csak egyről nem; könyező szemekkel kérdvén, ki vi-
szi majd utánam az „Alleluját“? — Halálakor is e szavakat
rebegé: Alleluja, alleluja! . . .

A sors — ej mit sors! — Isten műve az is, hogy e föltá-
madáskor hazám is szintén föltámadása előestéjén áll. A ta-
vali husvét rettenetes gyászt, de utána hallatlan föltámadást
is ébresztett a nemzetben. Hát most valljon mi van meg-
írva a végzet könyvében számunkra? Oh Isten fordítsd el
az örök halált e nemzettől! . . . Mire e sorok napvilágot látnak,
a nemzet atyái már összegyűlltek, hogy e köny- és véráztatta
honnak az örök föltámadás és élet sorsát mindenkorra biztosít-
sák. Ha a töröknek Mekka, az indusnak a szent ligetek, muszká-
nak Moszkván stb. esügg tekintete: ugy a mi szemünk is a vi-
szontagságos és Budára van szegezve; mindenki ösztönszerű
sejtelenmel érezvén, miszerint most a nemzet élete s halála
van a latba vetve. S esoda-e aztán, ha Urunk föltámadása es-
téjén egy forró ima repül föl, mint egy emberből az egék Urá-
hoz, összetett karokkal esdvén, kérvén, rimánkodván:

Imádkozunk a népek Istenének!
Adja vissza ősjogát nemzetének,
Hogy mondhassuk egy lélek-, szív-, ajakkal:
Föltámadt! . . . alleluja, alleluja!

Lukácsék János.

Városi levelek.

XXX.

„A ki túrni nem akar, boldonságot követ el.“
Példab. 14, 17.

Pécs. Özsébi türelem. — Fogadás 400 ezüst forintban. — Kérdés és für-
dés. — Hármás idézés. — Vesztés s nyereség. —

Özséb atya oly hires volt türelméről, hogy nehéz dolgok

elviselésénél szójárassá vált: „Ezen baj elviseléséhez Özsébi türelem kell.”

Ketten fogadtak 400 ezüst forintban, hogy Özsébet mégis ki fogják hozni a flegmából.

Az egyik tehát elment hozzá szombatn este felé, midőn tudta, hogy Özséb egy fáradalmas utazás után fürdött. Egyenesen a fürdő-háznak tartva, minden czim nélkül kiálta:

— Özséb... Özséb... nincs itt Özséb?

— Itt vagyok — kiálta az öreg, és hamar felöltözködve kijött a fürdő-házból, kérdezőn — mit akarsz?

— Csak egy kérdést akarok hozzád intézni. Mondd meg: miért feketék a négerék?

— Hát csak azért — felelé Özséb — mert a meleg égőv alatt laknak. — Erre elmegy a tudakozódó, és az öreg folytatá fürdését.

Néhány percz múlva ismét eljött a világ fia, és hangosan kiáltozott: Özséb! Özséb!... hol van Özséb?

Az öreg ismét elhagyta fürdőjét, felöltözködött s kérdé:

— Mit kívánsz?

— Nem tudná megmondani: miért lapos az afrikaiak lába?

— De bizony megmondom, édes fiam! Azért, mert bizonyos helyeken laknak. — A kérdő elment, az öreg folytatá fürdését.

Csakhamar ott terem ismét a könnyelmű, mondván:

— Özséb... Özséb... Itt van?

— Itt vagyok — kiálta, és kijött a fürdőházból.

— Még egy kérdéskét akarok önhöz, urambátyám, intézni, ha megengedi.

— Szívesen — válaszolt az öreg — mi lenne az?

— Hát meg tudná-e nekem a keresztény vallás alapelvét röviden mondani annyi idő alatt, míg egy lábom tudok állni?

— Helyesen — felelé Özséb — a keresztény vallás alapelve: „A ki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözülni.” A főparancs pedig, mely a többit is mind magában foglalja, ez: „Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.” A másik: „Szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat.”

— Még sokat szeretnék tőled kérdezni — mond a világ fia — de attól félek, hogy megharagszol. — Erre az öreg leült, és türelemmel készült a hallgatáshoz.

— Te vagy-e — folytatá amaz — koronája a szeretetnek?

— Én Özséb vagyok; de a korona nem engem illet, ezzel legfőlebb csufolni akartok.

— Adja Isten, — mond emez — hogy minden ember ilyen türelemmel bírjon!

— Miért? — kérde Özséb.

— Hát képzelje csak: én 400 forintban fogadtam, hogy önt a türelemből kivesszem; de hasztalan volt a kísérlet, elvesztettem a fogadást.

— Ne törődjél vele — felele Özséb — jobb, hogy te a fogadásodat elvesztetted, mint ha én türelemem, szelidségemet elvesztettem volna!

M e n d l i k A g o s t o n.

Katholikus hitélet.

Sopron, april 9-én. Sopron városában is tartattak engesztelő szent mise-áldozatok a legnagyobb magyar, néhai gróf Széchenyi István halálának évfordulati napján. A városi hatóság által „Széchenyi-térnek” nevezett sétátér közelében levő domonkosiai templomában gyászmisét mondatott az oda nem messze lakó öregebb gróf Széchenyi Pál ő exejja; a benedek-rendűek templomában pedig gróf Széchenyi János, mint legöregebbik fia néhai Lajos grófnak, a boldogult István grófivérének. A feledhetetlen nagy hazafi, gr. Széchenyi István halála évnapijának emlékeztére a városi színház teljes kivilágítása mellett Szigeti magyar társulata által „Nemzeti gyász-ünnep” czim alatt nagy díszelőadás rendezteték. Az ünnepély részletei: „Szózat,” a helybeli dalárda által előadva; gr. Széchenyi István dícsőítése, allegoria-képlet és jelmezekben, nemzeti színű tűzvilágítás mellett; „Dalma,” eredeti történelmi dráma jól adatott igen nagyszámu közönség jelenlétében.

Sopron vármegye bizottmányi ülésében april 5-én el lön

határozva, hogy felsőbúki Nagy Pál, Sopron megye egykori híres követének — ki elragadó szónoklatával az 1825-ki országgyűlésen „egy magyar akademia” életsükségét kiálta — sirja fölött díszes emlékoszlop állíttassék; életnagyságu képe pedig arany keretbe foglalva, a megye teremében falra függesztessék. A szükséges kiadások fődötteni fognak a „nemesi pénztárból”, melyben hetven ezren fölül találtak. A volt megyei főnök, Simon János ő nagysága oly lelkismeretes pontossággal kezelte a nemesi pénztárt, hogy az átvettet majdnem megduplázott összegben adta vissza az illető új tisztviselőnek; miért is akkoriban az új tisztikar a két alispánnal együtt nála tisztelni, és meleg szavakkal hála-köszönetet nyilvánítani el nem mulasztható kötelességének tartá.

F. A.

Nagy-Kőrös, april 9. Magasztos ünnepélynek valánk april 7-kén tanui. Mert mindig magasztos ünnepélynek mondhatni azt, midőn valaki először részesül a méltóságteljes Oltárszentségben. Ez történt körünkben; ugyanis 40 fi- és leány tanonc, kellőleg elkészülve, járult először az Ur asztalához. Megható volt látni ez ártatlanokat, midőn az Ur szentelyében, a hit jelképeül égő gyertyakkal kezeikben, a sz. keresztiségi fogadásukat keresztshülők jelenlétében megújították. Öröm volt hallani a közkedvességben álló plebános urunknak ezt megelőző és követő beszédét, mely sok szülő szemében érzékeny könyeket idézett elő. A sz. mise alatt tanulságos beszéddel üdvözlé a nt. plebános ur Jézus anyaszentegyházának ez ártatlan tagjait; mely után a közgyónást elmondván, magukhoz vevék az imáandó Oltárszentséget. Oh keresztény atyafia! volt-e annál boldogabb percz: életednek, mint midőn először részesültél Jézus szent teste- és vérében? En ugy hiszem, nem; mert még akkor a bűn metyele hatalmat nem vehetett lelkeden. Adná az ég, hogy minden katolikust ez ártatlanokéhoz hasonló érzelem gyulasztaná hite iránti szeretetre! A sz. áldozás végeztével nt. plebánosunk a szülőkhöz intézve beszédét, lelkökre köté a gyermekeik fölötti örködést: különösen ha látnak, hogy isteni hitök iránt közönyösségre vetemednek. A sz. mise után ismét hivi közt látjuk a jó pásztor, ki térdre esve könyörgött a mindenek Urához az ártatlanokért.

April 8-án a kegyelet adóját röttük le a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István iránt, kinek lelkeért e napon, mint halála évfordulati napján, tartottuk meg a gyász-istentiszteletet, melyen a számtalan megjelenőket templomunk be nem fogadhatá. Hazatértünkkor magunkkal vivők az elhunynak emlékéit és e kívánatot: „Adj Uram örök nyugodalmat neki és az örök világosságá fenyekedjék neki!” — A bolok egész nap zárva voltak.

M i l e c z.

Csorna (Rábaköz), april 8-án 1861. A szentek egyességének boldogító érzete, mely, örömeinket s fájdalmainkat egymással megosztva, ezeket enyhíteni, amazokat élénkíteni tanítja, engem is arra késztet, hogy tollat ragadjak, és a t. olvasókat tudósítsam hitéletünk szép jelenségeiről, melyeknek a lefolyt hétben tanui s illetőleg részesei valánk. A föltámadás ünnepé minden jó kereszténynek közös örömnapja ugyan; de épen ezért elég magasztossággal bír, hogy rá később is visszamemlékezzünk, s az általa keltett érzeményeket szívünkben megújítsuk. A nagyszombati körmenet, népiünk kedves szemefénye, ft. S i m o n Vincze csornai prépost ur ő nagysága által vezéreltetve, a hitnek diadalutja volt. A lobogó faklyafény jelképe, a szemekből kisugárzó öröm bizonyossága volt a hit belső világának; és midőn az alleluja ezer torokból megharsant, rezgése lehatott a szívfénékre, felvillanyozta s magával ragadta lelkünket. Nincs toll, mely leírja, mines földi jó — és ezt vegyék szívkökre, kik a hont vallás nélkül boldogítani akarják — nincs földi jó, mely kipótolja azt, mit egy igaz hívő ker. katolikus érez, midőn, a bűn sirjából lelkiképen már föltámadván, husvétkor testi föltámadásának titkát, szent hitének pecsétjét és reményének zálogát fönragyogni látja! — Az ünnep magasztosságának egy ritka és szerencsés körülmény új fényt kölcsönöze. Ugyanis husvététfőn a premontrei rendnek két ifju bajnoka, nt. B a j á k y Gyula és L i p p Vilmos mutaták be itt az Urnak áldozatjuk zengéjét, az érettség-meghalt és föltámadott husvétii bárányt. A teljes egyházi segédlettel és nagy díszszel megtartott ünnepélyt a hívő sereg ajtatos részvétellel kísérte, mely a megindulás könyceiben tört ki, midőn

az utóbbi ujmisés a baza fővárosából ide siető édes anyjára a Mindenhatónak áldását lecsd. Isten malasztja vezesse és erősítse az új áldozatokat tovább is tanítói nemes pályájokon! . . . Lelki örömeinket, melyek hétközben az iskolás-gyermekek első szent áldozása által növekedtek, a fehérvasárnap új diadallal tetézté. Öröm volt ekkor nem csak nálunk a földön, hanem az angyalok közt is mennyben; mert egy tévelygő emberfia tért meg, az eretnekség hínárjából kibontakozva, a jó pásztor igaz aklába, az egyedül üdvözítő kath. anyaszentegyházba. Esez Tóth Benjámin, 29 éves, pápai születésű, ágostai vallású, vegyes házasságban élő kőmives-legény. Evangelium után érdemekben megőszült plebánosunk, ft. Hajós János t. esperes ur oltárbeszédet mondott, melyben a kath. egyház isteni eredetét, fenségét, harezait és győzelmeit megható szavakkal esetelé, és az ellene szórt rágalmatokat röviden megezáfólván, tanítását valódi fényében tünteté föl. Azután a megtérthez fordult, ki kezében égő gyertyát tartott, és két tanutól környezetet. Azon felszólításra: akar-e az egyedül üdvözítő egyház kebelébe fölvetni? az oltárhoz térdelt és az evangéliumra megesküdvén, bátor, esengő hangon letette a kath. egyház hitvallását. Ekkor az örömtől megifjult lelkipásztor. Istennek mondvá dicsőséget, új hitét üdvözölte, őt az égnek irtalmába és nyájának buzgó imáiba ajánlotta. Mi pedig esodáltuk a Gondviselés kifizérhetetlen utait, és magasztaltuk az Urat, hogy ily szép világosságban engedte föllobogni azt a kegyelemszíkrt, melyet még évek előtt a megtérnek lelkebe vetett, midőn K a j a r o n az Isten igéjét ajtatos figyelemmel hallgatá — Az igaz hit keresésében tanusított kitartás, és az itt nyilvánuló becsületes, higgadt jellem biztosítanak bennünket, hogy mi Tóth Benjáminban az egyháznak hasznos tagot nyertünk, ki nem földi érdekből, hanem egyedül csak lelki üdvének biztosítása végett határozta magát ily fontos lépésre. Az ő megtérése egyszersmind újabb bizonyosság arra, hogy a jó Isten gazdagot és szegényt, tudóst és tudatlant elvezet az igazság megismerésére, ha azt gyermeki őszinteséggel és tiszta szívvel keresi; míg ellenben a fölfuvalkodott bölcsek elől elrejtí fényességét, és őket kevélységükben elveszni hagyja. A katholika igazság, mint a nap, születet nélkül árasztja szét sugarait; ha valaki mégis sötétségben marad, ezt csak magának vagy hibás szemeinek tulajdoníthatja. Azért éneklék az angyalok Krisztus születésekor: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békeség a jóakaratú embereknek!“ — Hozza Isten minél közelebbre az időt, melyben őt az igaz hitben egyesülve dicsérhessük, és a földön a jóakarat zavartalan békéje uralkodjék!

G á b o r.

Osli, april 6. A husvétí szent ünnepek alkalmával fölujtalt az egész világon elterjedett anyaszentegyháznak általános örömeivel azon saját örvendezéseink is, melyek minket édesdeden érdekelnek; s habár amazoknál sokszorta csekélyebbek, mégis ezen kedves lapok t. ez. olvasóinak közleni szándékozunk, miszerint az elbeszélés közben sziveink Isten iránti szeretetre és háladatosságra buzduljanak. Epen három éve múlt, hogy a Karmel hegyéről nevezett boldogságos szűz Máriának szent skapuláréja congregatioját e helyütt megalakítván, jegyzőkönyvünkbe 4731 társtagnak neveit beirtuk, s két messze helyre skapuláre-szentelhetési és osztogathatási engedélyt *) kieszközleni szerenéssek lettünk. És megáldott a jó Isten nem csak e szaporodásunk fölötti örömmel, s hogy kegyelmes püspökünk szavaival éljek, azon vigasztaló biztosítékkal, hogy a világ ügyeinek minden bonyodalma között is hazánk Nagyasszonyának hatalmas oltalma alatt állunk; hanem megáldott Isten azzal is, hogy szűz Anyánknak minket ékesítő ruhája miatt guynyal, megvetéssel lettünk elborítva olyanok által, kik az évenkint előforduló, július hó 16-kai ünnepet nem értik, vagy érteni szegyenlik. Megemlékeztünk (Apost. esel. 5. 41.): „És azok ugyan örülvén, mennek vala el a gyülekezet elől, mivelhogy méltókká lettek a Jézus nevéért gyalázatot szenvedni.“ — Nem szólunk többet e tárgyról, csak azt említvén, miszerint a bold. szűz Máriának püspöki hatóság által jóváhagyott kis officiumát a múlt hónap közepe táján a nyomdába elküldöttük.

*) Ezen engedélyt a győri karmelita-szerzet nt. priorja igen szívesen küldi az azt ohajtó t. ez. áldozár uraknak.

Husvét szent örömeink növelésére vált az ekkor jelentkező számos részvevők sora, kik mint az „Örökös Rózsafüzér“nek tagjai a szegény haldoklók segélyezésében velünk egyesülni szeretnek. Legutóbbi jelentésünk óta több helyről álltak hozzánk, a mennyiben most ébredé bennök a vágy, a jámbor imádkozók közé soroztatni, ugymint: Győr megyéből Asvány, Hédervár, Koronczó, Ráró; Komárom megyéből Moesa, Sz.-Mihályi pusztá; Pest megyéből Tápió-Ságh; Somogy megyéből Kéthely, Nagy-Berény, Ságvár; Sopron megyéből Homok, Kis-Czenk, Pinnye, Sebes, Szovát; Temesvár megyéből Ürményháza; Tolna megyéből Felső-Nyék; Veszprém megyéből Kiliti, Mező-Komárom, Ósi, Peremarton; Zala megyéből Kis-Komárom. A másodévi folyam tagjainak száma 2135, s így összesen 10,919 imaóra levén elvállalva Jézus, Mária nevében, évenként emnyiszert ajánlatik föl a szent rózsafüzér mindazokért, kik a legválságosb perczben, haláluk óráján, költöznek át az örökkévalóságba. Vezesse őket az édes Jézus Krisztusnak, a halottaitól dicsően föltámadott husvétí báránynak utmutatása! Segélje őket az irtalmas, kegyes szűz anyánk, Mária!

J á k y F e r e n c z.

Győri-Szentiván, april 5-én 1861. A mit buzgón ohajtottunk, Istemől megadatott nekünk. Ugyanis husvét másodnapján szent mise hallgatása után a föltámadt Jézus vezérlete és lobogók lengedezése mellett ajtatos kömenetben a helybeli temetőbe szép renddel kivonultunk, ahol a kétszeresen szentelt földön őseink, atyáink és testvéreink áldott porai fölött, mint ugyan-azon egy mennyei Atyának gyermekei összegyülekeztünk élve, s találkozánduk halva, te érzetted, te benned teremtet, megváltó és megszentelő Istenünk! Mily imáandók a te megvizsgálhatlan utaid, s megfoghatlanok itéletid az emberi sors vezérlésében! Míg némelyek, megáldva isteni jótéteményekkel, vagyunkat a világ hű örömeinek élvezetére, a bűnnek szaporítására tókozzolják, s Istenről megfélemedkezve, haláttalanul élék le napjaikat, és végre az örök érvényzet örvényébe süllyednek; más részről vannak, kik példás keresztény életet élve, Isten ajándokát, a mulékony vagyont, legalább egy kevés részben, visszaadják annak, a kitől vették; áldoznak abból, mivel bírnak. Ez történt jelen időben, és pedig akkor, midőn Isten anyaszentegyháza zaklattatik, és annak szentséges feje számtalan keserű bántalmakkal illetetik. Ezen válságos napokban szálotta meg egy felsőbb isteni kegyelem boldog emlékezetű néhai O t o l t i c s Márton hátrahagyott özvegyét, született P a l k o v i c s Katalint, ki szent özvegyiséget élvén, szívet azon gondolat foglalta el: mi módon lehetne és kellene legjobban használni és legjobb kamatra kiadni azon szerzeményt, melyet szorgos munka által Istenől nyert? Miért is nem elégedett meg, hogy boldogult férjének költséges emléket állíttatott, hanem egy nagyobb szerhez is fogott, mire több száz forintot kész vala fordítani. — Im előttünk áll egy, a föltámadt Jézus dicsőségére, felebarátinak lelki hasznára és önnön lelkének üdvére emelt esinos kápolna, mely minden hozzá megkivántató kellekekkel ellátva, 80 ft. tókésített alapítványval együtt 947 a. ér. fr. s 26 krba került; ide nem számítván az érdemes helybeli polgároknak Isten kedvéért teljesített kézi- és kocsi-szolgálatát. Igaz, hogy ez egy fejedelemtől, vagy nagyterjedelmű föld birtokosától nem sok volna; de egy féltelkes özvegy asszonytól igen-igen nagy, s bámulandó áldozat. Mennyire örvendünk mi azon boldogultak lelkeivel együtt, kiknek tetemeik itt nyugosznak, melyek egykor a Szentlélek házaí valának, és itt várják a dicső föltámadást; kiknek már megadatott lelkükre nézve a dicsőség koronája, mely után mi még csak sohajtozunk; de reményünk van abba, ki az élet és halál ura, kinek halottaiból föltámadását mai nap is buzgón szenteljük; s hogy emléket soha szem elől ne téveszszük, az oltárkép előnkbe terjeszti.

Ha valaha, most nagy szükség van amaz erős hitre: hogy elporlásunk után egy legdicsőbb átváltozásban részesülendünk. Oh! ha valaha, most föl kell kiáltanunk az Emauszba ment két tanítványval: „Maradj velünk Jézus, mert esteledik, és hanyatlík már a nap.“ Ezt méltán modhatjuk; mert Jézus Krisztus hite és anyaszentegyháza ellen ármányos szövvények készítettnek, melyek ha sikerülnek, akkor a hitelenség oly fokra hágand, melyhez hasonlót a világ történetében nem olvasunk. Az igaz vallásosság és szent éreneyek ellen a legfékte-

lenebb kitérésök sok országban és sokkal több helyen napi rendben vannak. Magát az egy Istenséget és annak személyességét nyíltan megtámadják és ostromolják; hitetlenségükben az egeket fölhívják: hogy, ha van egy felsőbb isteni lény, tehát védelmezze meg magát, és saját munkáját; védje meg az ő helytartóját, mutassa meg hatalmát. Bőszült esztelenségükben így káromolják az ég és föld Urát, ki pillanat alatt nem csak ezeket, hanem az egész világot elvesztheti; mivel a mint teremteni tudta, úgy megsemmisíteni is tudja, s csak akarni kell neki, és meglesz. . . . Ily s ezekhez hasonló, lelki vaksgággal megbűntetett emberi szönyvetegek káromlására az Isten fia valamint a keresztről le nem szállott, úgy most is csodálatos isteni türelemmel viseltetik; majd egyszer megfizet kinek-kinek cselekedetei szerint. Ők aljas lelki, s emberiségből kivétközött, értelmetlen halandók, kik nem bírnak keresztény őseink rettenhetetlen lelkületével, kik megvítak ellenükkel azon hitért, mely örök boldogságot szerez; és mivel Krisztust hagyták maguk fölött az életben uralkodni, most vele együtt uralkodnak mennyben.

Korunkban legsajnosabb tünemény az, hogy sokan Jézust magukon uralkodni nem hagyják. Innen van aztán, hogy sok élő, semhogy egy felsőbb lénynek akaratán és végzésein megnyugodnék, inkább életének fonalát metszi el, nehogy bajos állapotát tovább szenvedni kénytelenítessék; holott ép az öngyilkolás által teszi magát a gonosz sátn örök rabjává. Az bizonyos, hogy borzasztó leendő fölöttünk Isten ostora és esapása, ha magunk fölött Jézust uralkodni nem engedjük. — Tanítja a történet, hirdetik az örök Isten hírnökei, a proféták, az énekek angyalai: hogy nincs és nem is lehet békéjük az istentelenekek, hanem csak a jóakaratu embereknek. Hasztalan tehát minden erőlködés, minden emberileg kigondolt és felhasználott eszközök és fegyverek, a világot más uton, mint Krisztus tanította, megjavítani akarni. Hiszen ő kiszabta az élet ösvényét; törvényeket adott a gazdagnak, szegénynek, tudósnak, tudatlannak, fejedelmeknek és népeknek, melyeket ha betöltenek, készen áll mindenik részére a kívánt szabadság, miként az Isten fia mondja: „A kit a Fiu megszabadít, az igazán szabad lesz. Hol az Ur lelke, ott a szabadság.” És ez igaz. Mert ha a bünt és erőszakos elnyomatást kerülnek az emberek: akkor mindenik biztosan élhetne mind természet, mind vallási, mind polgári jogaival; akkor minden háborgás, minden forradalom a társadalomból száműzve lenne, és megvalósulna az arany szabadság. Igazán szabad csak a józan keresztény lehet. Az álszabadság inkább szabadosságra és féktelenségre vezet, mi megrongálja a külső és belső békét, a polgárok vagyónát; ha csak ez utolsót rombolná le, még talán tűrhető volna. De a könnyen elesébitottaknak kezei közül a főbb lelki és örökké tartandó javakat is kiragadják.

Ezt mi jól tudván, az ily lélekölő és elzibbasztó gondolatokat iparkodunk magunktól elhárítani, és magasbba törekedünk, arra tudnillik, hogy egykor örökké bírjuk, kívül szent hitünk által már ez életben, mint láthatatlan fejünkkel, egyesülünk. — Ez vala legnagyobb és leghőbb vágya tisztességes P a l k o v i e s Katalinnak is; miokért az említett kápolnát sok fáradozással tökéletesen bevégezte, melyet jelenleg ft. és tudós Filperger Rudolf főpátsági dékán ur, ki sok éven át mind a nyilvános oktatás, mind az egyházi és elemi iskolák körében tanusított felügyelő jeles és kitűnő érdemeiért ő Felsegétől koronás aranykeresztel díszítettett föl, mint a szentmártoni főpát Rimely Mihály ur ő méltóságának fölhatalmazottja fényes egyházi szertartással a föltámadt Jézus Krisztus diességére és örök tiszteletére fölavatott, az égből lekönyörgött áldásával tetézt, hogy az itt akármikor megjelenő buzgón imádkozván, vagy sz. misét hallgatván, mind magának, mind Istenben elhunyt szeretteinek enyhülést és kegyelmet nyerjen Isten ítélőszéke előtt. Legyen mindnyájunk részéről legméltóbb hála ő méltóságának, mint egyházi fővédnökünknek, kinek legkegyesebb szívótságából az építésre való engedelmet, és az ő általa fölszentelt, sz. Fidelis vértanu tetemével ellátott oltárkövet nyertük. Hála köszönet neked is ft. dékán ur! ki több évig ezen plebánia híveinek buzgó lelki-vezére voltál; határtalan felebaráti szeretetned becses emlékét azok szívéből az idő soha el nem törlendi. Te pedig, tisztességes asszony-

ság, ezen bőadakozásodért légy Istentől áldott; harmatozzon rád a magasságból oly kegyelem, melyben csak azok részesülhetnek, kik úgy, mint te, cselekednek! A te, Istenben elhunyt egykori hű társodért és tennenmagadért mi szíveinkben becsesebb emléket nem emelhetünk, mint Jézus által belénk öntött tiszta szeretetet, melylyel téged környékezünk, s melyet veled együtt e földi mulékony hajlékunkból örök hazánkba, melyet nem ember, hanem Isten keze készített az őt követőknek, átalviszünk. Azok pedig, kik a szentelt hantok alatt várják a föltámadást, részesüljenek azon fényben, melyet a koporsóból diességesen kiszállott halottaknak zsongója, Jézus Krisztus, a halhatatlanság hazájában ígért és örökre megalapított!

S z k a l k a Kandid, sz.-b.-r., szentiváni plebános.

Marosvásárhely, ápril 7. E sorok írásánál a vallásos öröm szent érzete lengi át egész valómat. Mert mióta — körülbelül másfél éve — magánüzlelem érdekében, mint festész, oda hagyva szülőföldemet, a katolicizmusban jeleskedő népes Szeged városát, átköltöztem a testvérhon kedves földjére, Erdélybe, a gyermekségemtől kezdve megszokott, általam nem nélkülözhető üdvös, egyházi szertartásokban és nép áhitatában, teljes mérvben, csak ismét itt valék szerencsés részesíthető. Farsang utónapjaiban éreztem meg Tordáról: s mielőtt tovább folytattam utamat, el nem mulaszthatom, hogy e helyeni tartózkodásom ideje alatt vallásos érzetekben gazdagodott lelkem utószózatát emléke- és hálaáulólul át ne adjam jelen soraimban a kath. világnak. — Marosvásárhelynek lakossága nagy részben székelyekből áll. E népnek számos szép lelki tulajdonai között kiűnők: hazafias érzelve, élénk véralkata, munkára termelt készsége s képessége, fáradhatlan szorgalma és vendégszerete. S esekély kivétellel a tulnyomó nagyrész istenfélő, vallásos, szorgalmas templomlátogató. — Marosvásárhelynek három rom. kath. temploma van: az ugynevezett plebániái, a sz.ferencziek és a minorita atyáké. Naponkint mind a három isteni szolgálatok alatt, népes látogatásban részesült az egész nagybőjtői sz. időszak alatt, s részeseül most is. — Különösen figyelmet érdemlők valának a vasárnap, szerda és péntek napok, melyeknek délelőti óráiban tartattak az egyházi szónoklatok; a midőn is kivált a plebániái templom, dacára elég tágas területének, sokszor a szufolóság telte meg valláskülönbőség nélkül egybesereglett hallgatósággal, mely mindannyiszor lelki meglelégedéssel tért vissza tűzhelyéhez, szeretett övéihez, vive magával minden földi javaknál értékesebb szellemi kincseket, melyeket a vallás, Istennek szent igéje nyújt és biztosít a fogékony kebleknek. A mindenkit kilelégitő hit szónoklatokat egész nagybőjtőn át megragadó szép előadás- s kenetűdszavakkal maros-köri főesperes és helybeli plebános, ft. H o p p é Ferencz ur maga tartotta; ki gyengélkedő állapotának ellenére is személyesen vezetett fényes papi segédlel mellett az itt is szokásos, igen nagyszámu processiót nagypénteken délután a kalváriára, mely a város déli része közelében, gyönyörűen emelkedő hegy oldalán fekszik, s azonos a temetővel. — A jóra fogékony kebelnek s vallásos szíveknek lehetlen volt nem magasztosulniok, látva az ábitatos sokaságot, hallva a Jézus szenvedéseiről letenyének lélekre ható szavait, mely menet közben mondatott el. — A kalvária- s egyszersmind temető-hegy közepén kövezett, lépcsőkkel ellátott kényelmes ut vezet föl a kápolnáig; jobbra-balra kétfelől gondosan ápoltt, kegyeltes kezek által emelt emlékkeresztekkel s föliratokkal ellátott sirlalmok emelkednek sűrű sorozatban, melyek a hájos tavasz kikeltével késő őszig virágfüzerekkel, késő ősz-től pedig tavaszig örökzöld levelű koszorúkkal díszítettnek. — A sírok körzetében állanak az ugynevezett s t a t i ó k, hol az egész ünnepies gyászmenet térdre omolva, miután külön-külön eléneklé a Jézus szenvedését tárgyozó énekeket és elimádkozá a szokott szent imákat, az előbbi renddel visszatért a templomba szent szónoklatra.

E helyen különös említést s hála-elismerést érdemel két városi tanácsos: F e k e t e József, ki mint egyházigondnok, és A j t a i Mihály, ki mint megyei jegyző, sokat fáradoznak a kalvária, és temető díszítése és rendezése érdekében; kik az eddignél izletesebb bejárattal szándékozáván azt ellátni, e végre a hívek között már gyűjtöttek is. Isten áldása legyen jószándoku fáradozásaikon! — Mi legmegleplebb vala lelkemre nézve, annak

másnap valék szemtanuja, tudillik nagyszombaton, a föltámadás ünnepén, mely esti szürkületben tartatott a „Széchenyi“ nevet viselő téren a házak ablakainak díszes kivilágítása mellett s minden oldalról gyönyörű színezetben csillogó görög-tüzek világánál látható mintegy ötezer ember jelenlétében a legnagyobb áhitattal és jó renddel.

Ezek eléggé mutatják, miszerint a hitélet és vallás iránti kegyeletes ragaszkodás még szilárd alapokon fekszik e város jóra való rom. kath. lakosai között; s remélhető, hogy még inkább megszilárduland az derék lelkészek s a hívek jobbjai lelkes közreműködésével. En örömmel hagyám el e kedves székváros területét, kívánva Istentől minden jókat s bő malasztot összes lakóinak. Nyugodtan folytatám utamat tovább Székelyudvarhelyre, honnan a kath. hitélet jelenségeiről szintén szándékom tudósítani e becses lap olvasóit. Addig is Isten ve-lünk!

D é v a y S á n d o r.

Különfelek.

— Roma. Az „Ami de la Religion“ -nak folyó hó 2-ről kelt sürgönye szerint a szent atyának azon alkalommal történt pillanatnyi elájulása, midőn a Sixtus kápolnájában szent misén volt jelen, egy rheumaticus jellemű, könnyű s folytonos láz előjele volt. Az orvosok egyértelműleg kijelenték, hogy az egész a nagyhét alatti hosszas és számos fáradsalmakból s az izzadás elmulasztásából eredt. — Ugyanesak Romából folyó hó 6-ról kelt tudósítások szerint pápa ő szentségének egészsége folyvást javul; azonban az orvosok elővigyázatul azt tanácsolták neki, hogy halaszssa el az új bolgár püspök fölszentelési ünnepélyét.

— Törökország. Pápa ő szentsége a konstantinápolyi érsek által a bolgárokhoz f. évi jan. 21-kén egy iratot intézett, melyben mindenek előtt örömet tudatja a bolgárok egy részének a kath. egyház kebelébe lett visszatérése fölött, mely esemény neki mély fájdalomában oly édes vigaszt nyújtott, s azon ohajtását fejezi ki, vajha a nemes bolgár népnek többi tagjait is, különösen az egyházi méltóságokat a kath. egyházzal minél előbb egyesülve láthatná! Továbbá ez irat helyben hagyja a szertartásoknak, a liturgia- és hierarchiának Antal érsek által már megígért föntartását, s kijelenti abbéli reményét, hogy a bolgárok, miként katolikusokhoz illő, ezután is bü alattvalói leandnek a török uralkodónak. Végre az érseknek s egész egyházi községének apostoli áldását küldi. — A szent atya, habár maga is a hívők adományai által gyámolittatik, 20,000 frank összeget szánt az egyház kebelébe visszatért szegény bolgárok fölségelésére. Hasonlókép 10,000 frankot küldött Hollandiába a vízáradás által károsultak számára. — Lavigerie abbé azon három hónap alatt, melyeket oly tevékenyül Syriában töltött, mind a két nembeli árva gyermekek ápolására kitűnő gondot fordított. Kétségkívül a libanoni iszonyatos jele-
netek ezen ártatlan áldozatai számosak ugyan, de mégsem annyira, miként azt a protestans német sajtó, nem minden melléknézetek nélkül, hirdetni jónak látta.

Falusi tanácsadó.

188. Mit tennél, ha bizonyosan tudnád, hogy még ez évben meg fogsz halni? Légy készen, te lehetsz a halál első szákmánya!
189. Ha nem volna ez élet után itélet és örök kárhozat: ugy senki sem erőködnék a lélek halhatatlanságát tagadni.
190. Az Istennek minden látogatásai, a roszt emberek minden agyarkodásai nem szomorítják ugy a szülői szívet, mint a roszt gyermek.

Szent-István-Társulati ügy.

— „Szentek élete“ I. kötetének második kiadása megjelenvén, tisztelettel figyelmeztetnek a társulat azon t. cz. tagjai, kiknek az első kiadásból nem jutott példány, hogy azt

most a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában s az illető tiszteleti tagoknál átvehetik. Ára különben 2 frt. Azok kik a jövő kötetre is előfizetnek, az első részt is előfizetési áron (1 ft. 60 krért) megszerezhetik.

— Hasonlóképen megjelent „Cantu Caesar Világtörténelmének“ I. és II. könyve második kiadásban. Azon t. cz. előfizetők, kik e munka első 90 ives folyamára is előfizettek, de az első kiadás elfogytával eme két könyvet még nem kapták meg, azokat most átvehetik ott, hova előfizetéseiket letették. Figyelmeztetjük továbbá a t. közönséget, hogy a társulat ezen két első könyv második kiadásának megjelenésével „Cantu Caesar Világtörténelme“ eddig megjelent teljes példányával (hat könyv és három pótfüzet) szolgálhat, és pedig azoknak, kik a munka folytatására is előfizetnek, előfizetési áron, vagyis 90 nyomtatott ívért csak 3 frt. s 15 kr. ával. Megjelent eddig két 90 ives folyam; a harmadik folyamból egy könyv (a hatodik) s egy pótfüzet. E szerint az előfizetési díj összesen az eddig megjelent kötetekre 9 frt 45 kr. a. é.; különben bolti ára a két első könyvnek 3 frt 50 kr. a. é.

— Az egyházi körmenetek közeledtével ajánljuk a t. cz. közönségnek a következő ima- és énekes-könyveket, melyek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalánál (Lipót-utca, 8. sz. a.) és Hartleben könyvkereskedésében megrendelhetők:

I. „Vezérkönyv a ker. kath. anyaszentegyházban tartatni szokott processiókhoz. Az anyaszentegyház szertartásos könyveiből és a bevett ajtatóssági gyakorlatokból szerkeszté Tarkányi József.“ 16-r. 140 l. Ára kemény kötésben 28 kr. a. ér.

II. „Énekek husvételre, pünkösdre, Jézus szíviről és buzászenteléskor, keresztjáró héten shalottak estéjén tartatni szokott processiókra.“ 16-r. 24 l. Ára 5 kr. au. ér.

III. „Énekek Mária tiszteletére“ három füzetben (mise s ünnepi énekek, bucsujárási énekek, s különféle alkalmi énekek). 8-r. 70 l. Ára a három füzetnek 15 kr. a. ér.

IV. „Énekek az oltárisz. áldozathoz.“ 18-r. 44 l. Ára 5 kr. a. ér.

Szent-István-Társulati rendes új tagok:

Esztergomi érsek megyében: gróf Bethlen Emil; Leikes Adolf papnövendék.

Csanádi egyházmegyében: Aménd Frigyes helybeli alessp. pleb. Tordán; Fáber Albert pleb. Kleken; Halász Frigyes pleb. Eleméren; Matczek István esp. pleb. Katalinfalván; Weitersheim Gyula pleb. Lázárföldön; Weitersheim József orvostudor Nagy-Beeskereken; Wusching Konrád tanító Lugoson.

Pécsi egyházmegyében: Jeszenszky József birt. Hidvégen.

Rosnyói egyházmegyében: Frank Adolf postamester Putuokon.

Szathmári egyházmegyében: Eösz Ferencz urad. iktató; Jelínek Ignác gyógyszerész N.-Károlyban.

Váczi egyházmegyében: Kalivoda N. ujszászi ispán.

Erdélyi egyházmegyében: a székely olvasóegylet Baróthon.

Pályázat. A csanádi püspöki megyébe s Csanád vármegyébe belebelezett Mezőkovácsháza községben a rom. kath. elemi-tanodában a kántori hivatallal összekötött tanszék megüresedett; betöltése végett folyó évi májushó 2-kára esőd hirdették. Ezen kettős állomás elnyeréséért csak képezői pályavégzett, az orgonálásban jártas és a kántori hivatalra is alkalmas, erkölcsi jó magaviseletéről szóló hiteles bizonyítvánnyal ellátott, és a magyar nyelvben tökéletesen jártas egyének pályázhatnak, kiknek a helyszínén személyes megjelenése kívánatik. Ezen állomással a következő ellátás van összekötve: szabad lakás, 3 hold szántó föld használata, négyszáz házaspár után minden pártól félveka kétszeres buza és 40 kr. au. ér.; négyezer lélek után egyházmegyeyileg meghatározott stola-illeték. Kelt M a k ö n, 1861. apríl 2 án.

A kerületi tanfelügyelőség.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN EMICH GUSZTÁV M. AKAD. NYOMDÁSZ BARÁTOR TERE, 7. SZÁM).